

piše: Zoran Lešić
foto: Zoran Kanlić

BIJEG IZ REALNOSTI - SARAJEVO, 1992-1995.

Oči

Ideja o odlasku na izložbu fotografija snimljenih za vrijeme rata u Sarajevu definitivno stvara određene predrasude o radovima koji će biti predstavljeni. **Zoran Kanlić**, svjestan te činjenice, a i pretpostavke da će većina fotografija koje će nastati u Sarajevu za vrijeme rata prikazati razaranja, krv i stradanja, odlučio se za sasvim drugačiji pristup. Obilazio je kafiće i klubove koji su (nekako) radili za vrijeme rata i fotografisao ljude koje je poznao iz, kako on kaže, "normalnog" života. Parove koji plešu, prijatelje koji uživaju u cigareti i kafi... Snaga njegovih fotografija leži upravo u tom bolno iskrenom prikazivanju očaja, usamljenosti i praznine čovjeka izgubljenog u ratu. On je tim naizgled neratnim fotografijama zapravo dao najvjerniju prezentaciju rata i stradanja civila u ratnom Sarajevu.

Crno-bijela tehnika, koju je možda koristio više iz nužnosti a tek onda kao preferirani izbor, savršeno odgovara raspoloženju. Kanlić je majstorskim printom izvukao najviše iz negativna, koje je obrađivao u najneobičnijim okolnostima.

Imajući u vidu da su sve ove fotografije napravljene u ratnom okruženju, snimane pod minimalnim postojećim svjetlom, da su ponekad namjerno razoštrene i slabog kontrasta, one govore o Kanličevoj sposobnosti da tu naizgled tehničku nesavršenost pretvori u perfekciju fotografskog oslikavanja atmosfere ratom narušenog grada i svakodnevnog života njegovih nesretnih građana.

Najupečatljivije na svim fotografijama predstavljanim na izložbi su – oči. Stojeći u središtu velike sobe, okružen mračnim, *moody* slikama, ne možete a da se ne naježite dok vas te oči gledaju sa svih strana. Oči svih portretiranih samo su praznina, crni prostori bez sjaja, ispunjeni tugom. Sve beznade rata, nepostojanje budućnosti, najbolje opisuje i sam naslov izložbe „Escape from Reality“ – želja za bijegom od okrutne stvarnosti koja ih je sve okružila.

Povodom izložbe Zorana Kanlića u sklopu Eastern Neighbor Film Festivala – Filmhuis Den Haag

„Pokušavam zamisliti kako je to bilo biti fotograf u opkoljenom Sarajevu. Hodati okolo sa fotoaparatom i bilježiti trenutke koji uporno nestaju. I opet mi dolazi slika Zorana Kanlića u vijetnamki kako nevidljiv čuči kraj stabla čekajući da uhvati osmijeh žene koja pretrčava snajperski prelaz. Ili fotografiše ogromnu ruku koja pridržava džezvu na improvizovanoj pećici.

Možda baš onako kako izgleda Zoran Kanlić treba izgledati fotograf u opkoljenom Sarajevu iz moje mašte. Miran i neprimjetan u potpunom ratnom užasu.”

*Faruk Šehić,
iz predgovora za Kanličevu izložbu u Buybooku, Sarajevo*

IZLOŽBE – „ESCAPE FROM REALITY“

2001 – novembar – Projekat „Time Travelers“, Leidschendam, Nizozemska

2003 – oktobar – Galerija „ZOLE“, Hag, Nizozemska

2011 – oktobar – ENFF – Louis Hartlooper Complex, Utrecht, Nizozemska

2011 – novembar – Projekat „Balkan Blues“, Galerija „ANNA“ Hag, Nizozemska

2015 – novembar – ENFF – Galerija Filmhuis, Hag, Nizozemska

